

Adopce srdce – 20 let

Zpráva z cesty do Rwandy a Konga

Termín: 18. - 29. 4. 2016

Účastníci: Tadeáš Makulski (Maitri Gdaňsk), Josef Kuchyňa (Maitri CZ)

V roce, kdy si hnutí Maitri a s ním spolupracující řeholní kongregace ve Rwandě a Kongu připomínají dvacáté výročí zahájení programu Adopce srdce, podnikli Tadeáš Makulski, hlavní koordinátor Adopce srdce, a Josef Kuchyňa, koordinátor Adopce srdce v České republice, další inspekční cestu po místech, kde Adopce srdce začala a dodnes pokračuje. Adopce srdce je dlouhodobým programem adresné finanční podpory konkrétních potřebných dětí, která jim má zajistit základní živobytí a možnost získat školní vzdělání. Sponzor, podporující konkrétní přidělené dítě, na něj přispívá roční částkou 4200 Kč na základní škole a 5500 Kč na škole střední a má možnost přímého kontaktu s ním prostřednictvím dopisů.

Adopce srdce povstala ve Rwandě na přelomu let 1995/1996 ve spolupráci s polskými misionáři palotýny, jmenovitě jejich představeným, o. Stanislavem Filipkem SAC. Později byla rozšířena na další misijní kongregace: sestry palotýnky, sestry služebnice P. Marie, sestry od andělů, sestry sv. Marty... V současnosti je naším hlavním partnerem ve Rwandě a Kongu sestra Marta Litawa SAC, ekonomka palotýnské regie. Oba výše jmenovaní také byli našimi hlavními průvodci při celé naší cestě po 10 lokalitách ve Rwandě a Kongu, kde Adopce srdce v současnosti probíhá. Také touto cestou jim za jejich úsilí srdečně děkujeme.

Situace ve Rwandě a Kongu

Rwanda je již po řadu let stabilní, klidnou a dynamicky se rozvíjející zemí. Pokrok lze vidět na každém kroku: od mé poslední návštěvy v roce 2003 výrazně přibývalo automobilů, v hlavním městě Kigali se objevují pravidelné dopravní zácpy, minimálně každý druhý Rwandčan vlastní mobilní telefon, téměř na každém rohu jsou stánky s prodejem předplacených karet a dobíjecích kupónů. Rwandská vláda se snaží podporovat rozvoj moderního zemědělství i průmyslu. Celá země přešla z oficiálního francouzského jazyka na angličtinu, mladí lidé ve městech už celkem slušně mluví anglicky, se starší generací je ale třeba se stále domlouvat francouzsky. Samozřejmě že tento rozvoj má i své stinné stránky, mj. je ze značné části financován zahraniční pomocí, úroveň demokracie ještě nedosahuje evropských standardů, existují obrovské rozdíly mezi životem ve velkých městech a na vesnicích...

Kongo (Konžská demokratická republika) je úplně jiný svět. Je to velice rozlehlá země se slabou centrální vládou, takže okrajové oblasti, jakou je i provincie Severní Kivu, v níž program Adopce srdce probíhá, jsou často zmítány ozbrojenými konflikty mezi různými zájmovými skupinami. V tuto chvíli je ale ve východním Kongu klid - poté, co konžská armáda (FARDC) s pomocí mírových sil OSN (MONUSCO) porazila povstalecká vojska hnutí M23. Přítomnost konžské armády je v oblasti silně znát, vždy po 5 až 10 kilometrech stojí u hlavních cest dvoučlenné vojenské hlídky, které monitorují situaci. V ekonomické oblasti je Kongo ve srovnání s Rwandou o hodně pozadu, na čemž se podepisují hlavně slabá moc státních orgánů, dlouhodobé ozbrojené konflikty a z toho vyplývající nejistota obyvatelstva. Přesto i zde je určitý pokrok vidět - např. v Rutshuru byla postavena nová vodní elektrárna, takže město má dostatek elektrické energie, existuje zde i mobilní pokrytí a přístup k internetu a poměrně dost lidí vlastní mobilní telefon. Teprve budoucnost však ukáže, zda současný klid zbraní bude mít delší trvání.

Navštívená místa

Ve Rwandě a Kongu jsme navštívili všechna místa (celkem 10), na nichž nyní probíhá program Adopce srdce, a seznámili jsme se s aktuálním stavem programu a s odpovědnými osobami, které mají na starosti jeho realizaci v jednotlivých lokalitách (kvůli vnitřním pravidlům jednotlivých řeholních společenství i z dalších důvodů totiž občas dochází k přesunům misionářů či misionářek na jiná místa). Všude proběhla hromadná setkání s podporovanými dětmi (slavnostní a velmi radostná) a všem přítomným dětem jsme pořídili fotografie pro jejich sponzory. Také jsme prováděli kontrolu dokumentace, kontrolu seznamů podporovaných dětí a zajímali se o detaily poskytování pomoci...

Gikondo ●

Gikondo je jednou ze čtvrtí hlavního města Kigali. Je místem, kde byla Adopce srdce zahájena ve spolupráci s otci palotýny. Nyní na tomto místě spolupracujeme se sestrami palotýnkami, které zde zastupuje sestra Marta Litawa SAC, která také zastřešuje Adopci srdce pro všechny misie sester palotýnek ve Rwandě a Kongu. Za Adopci srdce na Gikondo je odpovědná sestra Angeline Kambugu SAC. Sestry na tomto místě provozují zdravotní středisko s porodnicí, středisko pro léčení podvýživy a mateřskou školu.

Počet podporovaných dětí: 148 (ČR 5, Polsko 143)

Masaka ●

Masaka je městečko, které již bylo téměř dosítno rozšiřujícím se hlavním městem Kigali. V této misijní stanici sídlí hlavní představená regie sester palotýnek ve Rwandě a Kongu, sestra Liberatha Niyongira SAC. Adopci srdce má na starosti sestra Cécile Bimenyimana SAC. Sestry provozují zdravotní středisko a středisko pro léčení podvýživy a také mateřskou a základní školu, které obě postavily a které mají na rwandské poměry velmi vysokou úroveň (jak po stránce stavební a vybavenosti, tak po stránce kvality výuky). Sestra Marta Litawa, která sehnala na jejich stavbu dostatek sponzorských darů z Evropy, už přemýšlí o stavbě střední školy, a dokonce sní i o škole vysoké...

Počet podporovaných dětí: 213 (ČR 23, Polsko 190)

Kabuga ●

Kabuga je dynamicky rostoucí městečko vzdálené asi 5 kilometrů od Masaka. Adopci srdce zde má na starosti P. Pierre Dibi SAC, palotýn. Kaplanem v této farnosti je nyní P. Stanislav Filipek SAC, který v Kabuga vybudoval svatyni Božího Milosrdenství. Dále v Kabuga sídlí sestry od andělů, které zde vybudovaly (i s příspěvkem Maitri CZ) první hospic ve Rwandě, pojmenovaný po sv. Janu Pavlu II. Hospic v současné době vede sestra Maria Piątek CSA.

Počet podporovaných dětí: 3 (ČR 0, Polsko 3)

Ruhango ●

Ruhango je tržové městečko na půli cesty mezi Kigali a Butare, jehož farnost spravují palotýni, kteří zde brzy po genocidě postavili proslulé poutní sanktuárium Božího Milosrdenství. Sestry palotýnky zde provozují opět zdravotní středisko a středisko pro léčení podvýživy. Za Adopci srdce je odpovědná sestra Triphonie Musabyemaria SAC. Podporu dětem zde poskytují výlučně v penězích.

Počet podporovaných dětí: 234 (ČR 78, Polsko 156)

Butare ●

Butare je velké univerzitní město v jižní Rwandě, které je také sídlem biskupa. Adopci srdce zde dlouhá léta organizovaly sestry maristky, původem z Itálie, na podzim 2015 však veškerou agendu předaly sestram "Divin Zèle" ("sestry Božské horlivosti"), rovněž italského původu. Adopci srdce má nyní na starosti sestra Marie Goretti Nyirabahizi. Ačkoliv je v této funkci jen krátce, velmi příjemně nás překvapila kvalita dokumentace i celkový přístup k programu. Podporu dostávají děti vyplácenou v peněžní formě. Česká větev Maitri zde v této chvíli už nepodporuje žádné děti.

Počet podporovaných dětí: 19 (ČR 0, Polsko 19)

Kibebo ●

Kibebo je malé městečko 25 kilometrů západně od Butare, které proslavila mariánská zjevení, první a zatím jediná uznaná katolickou církví na africkém kontinentu. Pomalu se stává významným poutním místem, kam stále více přijíždějí i poutníci z Evropy a Ameriky. Mariánskou svatyni mají na starosti palotýni v čele s polským misionářem P. Zbigniewem Pawlowskim SAC. Sestry palotýnky zde provozují menší nemocnici, Adopci srdce zde však neorganizují. Je tu však ještě misijní stanice polských sester františkánek, které s finanční pomocí polské vlády postavily školu pro nevidomé a slabozraké děti, jež se sem sjíždějí z celé Rwandy a bydlí v internátu. Některé z těchto dětí podporuje gdaňská skupina Maitri. Jejich počet je 35.

Ruhuha ●

Ruhuha je středisková vesnice v jižní Rwandě u hranic s Burundi. Adopci srdce zde vedou sestry sv. Marty, původem ze Švýcarska (všechny jsou již místní). Odpovědnou sestrou je sestra Marie Goretti Nyirabizimana. Sestra platí za děti školné a školní uniformy, zbytek podpory pak převádí pro každé dítě na jeho individuální spořicí knížku, odkud má právo výběru dítě a jeho opatrovník.

Počet podporovaných dětí: 140 (ČR 25, Polsko 115)

Nyakinama ●

Nyakinama je městečko poblíž Ruhengeri v severní Rwandě, kde sestry od andělů provozují zdravotní středisko a středisko pro léčení podvýživy a ve spolupráci s gdaňským střediskem Maitri pak relizují tzv. "Zdravotní Adopci srdce", což je podpora tělesně či duševně postižených dětí. Zdravotní středisko vede sestra Barbara Pustułka CSA, za Adopci srdce je odpovědná sestra Mirosława Leszkowska CSA.

Goma-Keshero ●

Goma je velkým městem na břehu jezera Kivu, těsně u hranic s Rwandou. Je hlavním městem konžské provincie Severní Kivu. V jeho odlehlejší čtvrti Keshero, přímo na břehu jezera, sídlí sestry palotýnky a vedle nich mají svůj formační dům "Genezareth" i otcové palotýni. Adopci srdce zde má na starosti sestra Marie Diane Iradukunda SAC. Podporu dětem vyplácí v penězích.

Počet podporovaných dětí: 256 (ČR 111, Polsko 145)

Rutshuru ●

Rutshuru je významným městem v provincii Severní Kivu, 70 kilometrů severně od Gomy, nedaleko hranic s Ugandou. Farnost zde vedou otcové palotýni. Sestry palotýnky postavily svou stanici na okraji Rutshuru, v osadě Murambi, a u ní pak velké zdravotní středisko a středisko pro léčení podvýživy. Adopci srdce v Rutshuru má na starosti sestra Dominika Laskowska SAC, představená místní palotýnské komunity. Podporu dětem předává částečně v materiální podobě a částečně v penězích.

Adopce srdce funguje i ve vesnici Ntamugenga vzdálené asi 20 kilometrů od Rutshuru, kde ji vedou polské sestry od andělů, jmenovitě sestra Anežka Gugała CSA. Toto místo jsme však pro napjatý program nenavštívili.

Počet podporovaných dětí: 611 (ČR 19, Polsko 592)

Setkání organizátorů na Gikondo

V poslední den našeho pobytu na rwandské půdě došlo v poutním hotelu sv. Vincence Pallottiho v Gikondo k setkání organizátorů Adopce srdce ze všech míst Rwandy a Konga, která jsme předtím navštívili. Zúčastnilo se ho okolo 40 osob. Setkání bylo zahájeno slavnostní mší svatou, kterou celebroidl otec Stanislav Filipek s osmi palotýnskými spolubratry. Po ní následovala pracovní část, kdy si účastníci připomněli začátky Adopce srdce ve Rwandě v krátkých vystoupeních otce St. Filipka, sestry

Odetty Musabyimana SAC a prvních podporovaných dětí (Jean Paul Gakwerere Idris a Sabine Umuraza). Poté Tadeáš Makulski prezentoval současný stav programu a představy Maitri o způsobu jeho fungování. Na závěr se v panelové diskusi účastníci podělili svými názory a představami o způsobu fungování Adopce srdce. Po pracovní části následovala slavnostní večeře a neformální debaty, během nichž došlo také k předání drobných dáreků zástupcům hnutí Maitri.

Adopce srdce? Funguje! Už 20 let!!

Hlavní výsledek naší cesty po Rwandě a Kongu se dá krátce shrnout do jedné věty: *Adopce srdce funguje!* Přestože na různých místech se její realizace v některých detailech liší a přestože se v každém místě našly drobné nedostatky, případně věci, které je třeba se sestrami dále prodiskutovat, v zásadě program probíhá, jak má, a přináší kýžené výsledky. Mnohokrát jsme se setkali s již bývalými účastníky programu, mladými, vzdělanými, sebevědomými muži a ženami, kteří i přes handicap ztráty rodičů a chudoby dokázali úspěšně vystudovat, najít si práci a začít samostatný život. Věříme, že budou přínosem pro místní společnost a pomohou k uzdravení jejich ran a k jejímu rozvoji.

Na některých místech tito bývalí účastníci programu již vytvořili nebo mají v úmyslu vytvořit formální společenství, aby se mohli i po ukončení podpory dále scházet, sdílet své zkušenosti, vzájemně si radit a pomáhat při hledání další cesty životem; hnutí Maitri jim v tom hodlá být nápomocno.

Mnohokrát při našich setkáních s podporovanými dětmi a mládeží jsme byli žádáni, abychom předali jejich poděkování „adoptivním rodičům“, což i touto cestou činíme: *Murakoze! Aksanti sana! Merci! Děkujeme!*

Pokud jde o organizátory Adopce srdce v Polsku a ČR (celkem 4 střediska: Gdaňsk, Vratislav, Lublin, ČR), oba účastníci cesty konstatovali, že je třeba posílit jejich koordinaci a vzájemnou spolupráci a sladit formy poskytování pomoci jednotlivým misijním stanicím, aby se zvýšila přehlednost a transparentnost programu.

Zprávu sepsal: Josef Kuchyňa

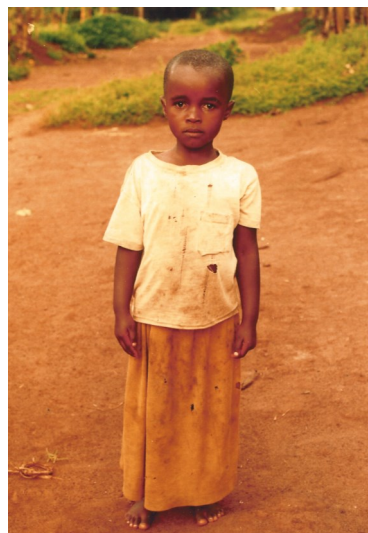
Datum: 13. 6. 2016

Poznámka na závěr:

Všechny náklady na cestu si oba dva účastníci hradili z vlastních prostředků, nebyly na ně použity žádné peníze od dárců.

Adopce srdce má dlouhodobou perspektivu a je dobrou příležitostí k vytváření nové kultury života. Adopce srdce je aktem vytváření solidarity mezi lidmi, kteří se spojují nejen materiálně, ale též emocionálně a duchovně. Jestliže se adopcí ujímáme více než 5 tisíc dětí, pak tyto děti žijí v náhradních rodinách, kterých je také 5 tisíc. V každé rodině jsou kromě adoptovaného dítěte četní sourozenci, takže můžeme směle říci, že okruh jednotlivých svazků zahrnuje přinejmenším 25 tisíc osob. Když k těmto 25 tisícům přidáme tisíce adoptivních rodin v Polsku, na Slovensku a České republice – to máme okolo 10 tisíc osob – a s těmi rodinami jsou spojené jejich děti atd. Je to tedy společenství asi 40 tisíc lidí, ukazující současnému světu kulturu lásky.

P. Stanislav Filipek SAC

Azaza Alliance Divine 2008

Azaza Alliance Divine 2016